

Lovforslag nr. L 26. Fremsat den 8. oktober 2003 af fødevareministeren (Mariann Fischer Boel)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om støtte til udvikling af landdistrikterne

(Ændring af støtteordningen for yngre jordbrugeres etablering)

§ 1

I lov nr. 338 af 17. maj 2000 om støtte til udvikling af landdistrikterne (landdistriktsstøtteloven), som ændret ved § 46 i lov nr. 145 af 25. marts 2002 og § 4 i lov nr. 967 af 4. december 2002, foretages følgende ændringer:

1. § 4 affattes således:

»§ 4. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri yder statsgaranti for realkreditlån til jordbrugere, der opfylder betingelserne i § 5 og § 10, jf. § 5. Ministeren yder endvidere statsgaranti for realkreditlån til jordbrugere, der opfylder betingelserne i § 6 og § 10, jf. § 6.

Stk. 2. I lånets løbetid betaler låntagere, der opnår statsgaranti for realkreditlån efter stk. 1, 1. pkt., en risikopræmie på 0,75 pct. p.a. af lånets restgæld.

Stk. 3. I lånets løbetid betaler låntagere, der opnår statsgaranti for realkreditlån efter stk. 1, 2. pkt., en risikopræmie på 1 pct. p.a. af restgælden på den del af lånet ydet efter § 9, stk. 2, der overstiger 500.000 kr. I lånets løbetid betaler de i 1. pkt. nævnte låntagere dog en risikopræmie på 1 pct. p.a. af hele restgælden på supplerende lån ydet efter § 9, stk. 2, jf. § 10.

Stk. 4. Den i stk. 2 og 3 omhandlede risikopræmie tilfalder statskassen.

Stk. 5. Ministeren fastsætter nærmere regler om opkrævning af risikopræmien.

Stk. 6. Jordbrugere, der har fået bevilget statsgaranti for realkreditlån efter stk. 1, 1. pkt., kan

ikke indgive ansøgning om statsgaranti for realkreditlån efter stk. 1, 2. pkt.«

2. I § 5, *stk. 1*, ændres »§ 4, stk. 1« til: »§ 4, stk. 1, 1. pkt.«

3. I § 6, *stk. 1*, ændres »§ 4, stk. 1« til: »§ 4, stk. 1, 2. pkt.«

4. § 6, *stk. 5*, ophæves.

5. § 7, *stk. 1*, affattes således:

»Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan træffe aftale med et eller flere realkreditinstitutter om, at instituttet yder lån efter denne lov mod statsgaranti, jf. §§ 5, 6 og 10 samt § 13, stk. 8.«

6. § 9 affattes således:

»§ 9. Lån til jordbrugere, der opnår statsgaranti efter § 5, udgør 20 pct. af den del af udmålingsgrundlaget, der overstiger 500.000 kr. Lånet kan dog højst udmåles af 14.500.000 kr. Ansøger er ikke forpligtet til at ansøge om maksimalt lån.

Stk. 2. Lån til jordbrugere, der opnår statsgaranti efter § 6, udgør 15 pct. af udmålingsgrundlaget, dog højst af 7.000.000 kr. Ansøger er ikke forpligtet til at ansøge om maksimalt lån.

Stk. 3. Lån efter stk. 1 ydes som et 20-årigt nominelt forrentet lån og afdrages efter annuitetsprincippet. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri fastsætter nærmere regler om ydelse af lånet.

Stk. 4. Lån efter stk. 2 ydes som et 20-årigt nominelt forrentet kontantlån og afdrages efter annuitetsprincippet.

Stk. 5. Lånene skal sikres ved oprykkende pantet i jordbrugernes ejendomme efter de bestående pantehæftelser, således at lånene i forbindelse med restgælden på disse pantehæftelser får pantesikkerhed inden for 95 pct. af ejendommenes kontantværdi, jf. § 8, stk. 1. Ministeren kan, når særlige omstændigheder taler derfor, tillade, at lån ydet på grundlag af statsgaranti efter § 5 og § 10, jf. § 5, opnår pantesikkerhed ud over 95 pct. af ejendommenes kontantværdi.

Stk. 6. Ved lån efter denne lov behøver alene den, til hvem lånet ydes, at være påført pantebrevet som debitor.«

7. I § 11 indsættes som 3. pkt.:

»Ministeren kan, når særlige omstændigheder taler derfor, tillade, at lån ydet på grundlag af statsgaranti efter § 5 og § 10, jf. § 5, opnår pantesikkerhed ud over 95 pct. af ejendommens kontantværdi.«

8. I § 13, stk. 6, ændres »garanti, lån og tilskud« til: »garanti og lån«.

9. § 14, stk. 1, 2. pkt., ophæves.

10. § 15 ophæves.

11. § 16, stk. 2, ophæves.

12. I § 22, stk. 1, udgår »og § 15,«.

13. I § 23, stk. 1, udgår »og § 15, jf. § 22,«.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2004.

Stk. 2. Loven har ikke virkning for jordbrugere, der ved dens ikrafttræden har ansøgt om eller fået bevilget lån i henhold til kapitel 3 i lov om støtte til udvikling af landdistrikterne (landdistriktsstøtteleven), som affattet ved lov nr. 338 af 17. maj 2000.

Stk. 3. Kapitel 3 i lov om støtte til udvikling af landdistrikterne (landdistriktsstøtteleven), som affattet ved lov nr. 338 af 17. maj 2000, gælder fortsat for jordbrugere, der har ansøgt om eller fået bevilget lån og tilskud, og for de lån og tilskud, der er ydet under kapitel 3 i nævnte lov.

Stk. 4. Regler, der er udstedt i medfør af kapitel 3 i lov om støtte til udvikling af landdistrikterne (landdistriktsstøtteleven), som affattet ved lov nr. 338 af 17. maj 2000, forbliver i kraft for lån og tilskud bevilget på grundlag af ansøgninger indgivet inden tidspunktet for ikrafttræden af denne lov, indtil de ophæves.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Lovforslaget fremsættes med henblik på ændring af støtteordningen for yngre jordbrugeres etablering (YJ-ordningen), for så vidt angår førstegangsetablering, jf. § 5 i lov nr. 338 af 17. maj 2000 om støtte til udvikling af landdistrikterne (landdistriktsstøtteleven). Med lovforslaget foreslås det, at det maksimale udmålingsgrundlag for YJ-lånet forhøjes fra 7 mio. kr. til 15 mio. kr., at ydelsestilskuddet afskaffes, og at beregningen af statsafgiften, som nu benævnes risikopræmien, ændres.

For så vidt angår støtteordningen for yngre jordbrugere, der ikke ansøger om støtte i forbindelse med førstegangsetableringen, men på et senere tidspunkt inden de fylder 40 år, jf. § 6 i lov nr. 338 af 17. maj 2000 om støtte til udvikling af landdistrikterne (landdistriktsstøtteleven), er lovforslagets ændringer alene af redaktionel karakter.

2. Baggrunden for lovforslaget

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri nedsatte i februar 2003 en arbejdsgruppe med repræsentanter for Fødevareministeriets departement, Finansministeriets departement, Økonomi- og Erhvervsministeriet, Direktoratet for Fødevarerhverv, Finansstyrelsen, Realkreditrådet, Dansk Landbrug, Dansk Erhvervsgartnerforening og Danmarks Landboudom med henblik på at drøfte en revision af YJ-ordningen. Drøftelserne skulle ske på grundlag af erfaringerne fra den gældende ordning (2000-ordningen) set i lyset af etableringsforholdene for yngre jordbrugere bl.a. for så vidt angår struktur- og prisudviklingen for jordbrugsejendomme, finansieringsmuligheder og eventuelle barrierer i YJ-ordningen. Arbejdsgruppen skulle afslutte sit arbejde inden den 15. maj 2003. Arbejdsgruppen kunne på baggrund af sine overvejelser og inden for EU-forordningsgrundlaget fremsætte forslag til ændringer af yngre jordbruger-ordningen.

Arbejdsgruppen har afsluttet sit arbejde og udarbejdet »Rapport fra Arbejdsgruppen vedrørende YJ-ordningen« (Fødevareministeriet, maj 2003).

Arbejdsgruppens analyser har vist, at ca. 1/3 af førstegangsetableringerne siden år 2000 har fundet sted på bedrifter med en handelsværdi, der er større end det maksimale udmålingsgrundlag på 7 mio. kr. i den gældende § 5-ordning.

Under drøftelserne i arbejdsgruppen blev det fremført, at det gældende krav til egenkapital kan være svært at opfylde ved førstegangsetablering på jordbrugsbedrifter med en handelsværdi på over 7 mio. kr.

Der blev fundet behov for at forbedre finansieringsmulighederne for jordbrugerne i etableringsfasen. Arbejdsgruppen finder, at en større del af jordbrugsbedriftens finansiering kunne ske ved statsgaranterede realkreditlån for at opnå en billigere og mere langsigtet finansiering.

På baggrund af arbejdsgruppens analyse, vurdering og konklusioner anbefaler arbejdsgruppen, at følgende konkrete elementer indgår i en ny § 5-YJ-ordning:

- det maksimale udmålingsgrundlag for lånet forhøjes fra 7 mio. kr. i den gældende ordning til 15 mio. kr.
- udmålingsgrundlaget reduceres som noget nyt med et stuehusfradrag på 500.000 kr.
- udmålingsprocenten øges fra 15 pct. i den gældende ordning til 20 pct.
- statsafgiften (risikopræmien) ændres fra 1 pct. p.a. af den del af lånet, der ligger ud over 500.000 kr. i den gældende ordning, til at udgøre 0,75 pct. p.a. beregnet af hele lånets restgæld.
- egenkapitalkravet lempes ved nedsættelse af procentsatsen fra 7,5 pct. (15 pct. af den del af udmålingsgrundlaget for lånet, der ligger over 7 mio. kr.) i den gældende ordning til 7 pct. af hele udmålingsgrundlaget. Ved uddannelse svarende til mindst grønt diplom nedsættes egenkapitalkravet fra 6 pct. (12 pct. af den del af udmålingsgrundlaget for lånet, der ligger over 7 mio. kr.) i den gældende ordning til 5 pct. af hele udmålingsgrundlaget.

– anvendelse af låntype gøres mere fleksibel, således at det bliver muligt at anvende de gængse låneformer på realkreditmarkedet med løbetid på 20 år, dog undtaget stående lån, indekslån og lignende samt udlånslån, dog skal lån i euro være muligt.

Arbejdsgruppen foreslår, at landdistriktsstøtteleven ændres i overensstemmelse med disse anbefalinger.

I arbejdsgruppen har repræsentanterne for jordbrugerhvervene og Danmarks Landboungdom herudover oplyst, at de finder, at § 5-YJ-ordningen vil blive væsentligt forringet ved bortfald af ydelsestilskuddet. Forringelsen vil være mest udtalt for unge jordbrugere, der etablerer sig på en mindre bedrift.

Repræsentanterne for jordbrugerhvervene og Danmarks Landboungdom ønsker derfor, at den nye § 5-YJ-ordning suppleres med et engangstilskud på 2-3 pct. af udmålingsgrundlaget for lånet og inden for EU-medfinansieringsloftet på 25.000 euro (ca. 187.000 kr.).

Ved udarbejdelsen af lovforslaget er der taget udgangspunkt i arbejdsgruppens overvejelser om at vægte statsgarantidelen højere og dermed fremtidssikre § 5-YJ-ordningen bl.a. i relation til den forventede strukturudvikling. Lovforslaget indeholder derfor ikke en tilskudsdel. Det er endvidere lagt til grund, at ordningen i høj grad skal være selvfinansierende ved, at de unge jordbrugere betaler en risikopræmie for lånet og dermed bidrager til at dække statens tab på misligholdte lån.

3. Den gældende YJ-ordning (2000-ordningen)

YJ-lån ydes efter kapitel 3 i lov nr. 338 af 17. maj 2000 om støtte til udvikling af landdistrikterne (landdistriktsstøtteleven). YJ-ordningens overordnede formål er at lette yngre jordbrugeres etablering ved køb af en jordbrugsbedrift. Finansstyrelsen bevilger statsgaranti for et YJ-lån. Med baggrund i statsgarantien kan lånet optages i et af følgende realkreditinstitutter: DLR Kredit A/S, Nykredit A/S, Nordea Realkreditaktieselskab og Realkredit Danmark A/S. Disse realkreditinstitutter har udtrykt interesse i at kunne yde YJ-lån og indgået aftale med Fødevarerministeriet herom, senest ved aftale af 30. november 2002. Aftalen er gældende til udgangen af 2004, jf. bekendtgørelse nr. 1112 af 13. december 2002 om ændring af bekendtgørelse om støtteordning for yngre jordbrugere.

Ansøgningen om statsgaranti for YJ-lån efter lovens § 5 skal indsendes til Finansstyrelsen inden 10 måneder efter, at ansøger har erhvervet en jordbrugsbedrift.

YJ-lån efter lovens § 5 med statsgaranti og ydelsestilskud kan ydes til jordbrugere, der opfylder betingel-

serne om førstegangsetablering. Der kan herudover opnås statsgaranti for supplerende YJ-lån uden ydelsestilskud efter lovens § 10 for jordbrugere, der ikke har opnået maksimalt YJ-lån, i forbindelse med senere tilkøb af yderligere anpart, ejendom nr. 2 eller jord.

Herudover kan der efter lovens § 6, stk. 1, ydes statsgaranti for lån uden ydelsestilskud til jordbrugere, der opfylder betingelserne i lovens § 5 bortset fra kravet om førstegangsetablering. Disse yngre jordbrugere søger således ikke YJ-lån i forbindelse med førstegangsetableringen, men på et senere tidspunkt inden de fylder 40 år.

YJ-lån ydes som et 20-årigt annuitetslån med kvartårlige terminer. Lånet udbetales som et kontantlån på basis af konverterbare obligationer. Statsgarantien er gældende i hele lånets løbetid. Lånet kan maksimalt udgøre 15 pct. af udmålingsgrundlaget, dog højst af 7 mio. kr., således at det maksimale lån udgør 1.050.000 kr. Udmålingsgrundlaget er det laveste beløb af henholdsvis den kontante handelsværdi af købssummen for jordbrugsbedriften og en aktuel vurdering af jordbrugsbedriften foretaget af det långivende institut.

Når betingelserne for ydelsestilskud er til stede, betaler staten en del af ydelserne på lånet i de første 7 år af lånets løbetid. Der ydes tilskud til 75 pct. af lånet, dog kan den tilskudsberettigede del af lånet maksimalt udgøre 500.000 kr. I de første 4 år udgør tilskuddet den fulde terminsydelse vedrørende den tilskudsberettigede del af lånet. I de følgende 3 år nedtrappes statens andel til betaling af ydelserne til henholdsvis 75, 50 og 25 pct. af det tilskudsberettigede lån.

Der betales en statsafgift (risikopræmie) på 1 pct. p.a. af restgælden på den andel af lånet, der ved udbetalingen overstiger 500.000 kr. For supplerende lån betales statsafgift (risikopræmie) af hele lånet. Statsafgiften (risikopræmien) går til afdækning af statskassens tab i forbindelse med, at statsgarantien gøres gældende.

YJ-lånet skal indplaceres inden for 95 pct. af den af ansøger ejede jordbrugsbedrifts kontante handelsværdi på grundlag af den aktuelle vurdering af jordbrugsbedriften foretaget af det långivende realkreditinstitut.

En YJ-ansøger skal opfylde følgende betingelser for at opnå YJ-lån med statsgaranti og ydelsestilskud (§ 5-ordningen):

- a) være under 40 år,
- b) erhverve sin første jordbrugsbedrift eller en anpart heraf på mindst 20 pct. og indgive ansøgning om YJ-støtte inden 10 måneder efter overtagelsen af jordbrugsbedriften,
- c) opfylde et uddannelseskraav,
- d) opfylde et egenkapitalkraav,

- e) godtgøre økonomisk overlevelsessevne,
- f) være beskæftiget på jordbrugsbedriften svarende til mindst 833 normtimer pr. år og
- g) drive bedriften for egen regning og risiko.

Hertil kommer, at jordbrugsbedriften skal være økonomisk bæredygtig, opfylde gældende mindstekrav med hensyn til miljø, hygiejne og dyrevelfærd, samt at der på bedriften samlet skal være et arbejds-kraftbehov på mindst 833 normtimer pr. år.

I de seneste år har i gennemsnit ca. 350 YJ-ansøgere benyttet § 5-ordningen. Den ansøgte lånestørrelse på YJ-lån i forbindelse med førstegangsetablering udgør i gennemsnit ca. 770.000 kr. Knap 30 pct. af YJ-ansø-gerne under 2000-ordningen har optaget maksimalt lån på 1.050.000 kr.

Meget få (under 10 pr. år) ansøger om supplerende YJ-lån. Endnu færre (ca. 5 pr. år) ansøger om YJ-lån efter lovens § 6, stk. 1 (garanti uden tilskud).

Statens udgifter til YJ-ordningerne (2000-ordningen, samt afløb på de tidligere ordninger: 1985-, 1990- og 1995-ordningen) udgør samlet ca. 100 mio. kr. årligt. Heraf udgør tilskudsdelene ca. 90 mio. kr. (hvoraf 50 pct. finansieres af EU under landdistrikts-programmet), mens statens udgifter til garantiindfrielse ligger på ca. 10-15 mio. kr. årligt (som ikke EU-medfinansieres).

Ordningen er hidtil efter aftale med Finansministeriet hovedsageligt blevet administreret af Finansstyrelsen, der har stået for garantibevillingen, en stor del af tilskudsadministrationen, den efterfølgende kontrol af betingelsernes fortsatte opfyldelse og den efterfølgende garantiforvaltning. Direktoratet for Fødevarer-Erhverv har medvirket ved tilskudsadministrationen og varetaget opgaverne vedrørende ordningens tilknytning til EU's landdistriktsforordning. Denne arbejdsfordeling vurderes løbende.

4. Lovforslagets indhold

Det overordnede princip i den foreslåede nye § 5-YJ-ordning er, at statsgarantien for lån til yngre jordbrugere øges, ydelsestilskuddet afskaffes, og statsafgiften (risikopræmien) omlægges. Hermed sikres en billigere og mere langsigtet finansiering i etablerings-situationen samtidig med, at der tages højde for den forventede strukturudvikling i det primære jordbrug. Endvidere opnås et bredere grundlag for beregning af statsafgiften (risikopræmien), hvilket medvirker til at begrænse statens nettoudgifter til indfrielse af garantier.

Endelig sker der en udvidelse af de lånetyper, hvor-efter YJ-lånet kan ydes.

I overensstemmelse med arbejdsgruppens anbefalinger ændres den gældende yngre jordbruger-ordning i forbindelse med førstegangsetablering (§ 5-ordningen) på følgende punkter:

- Det maksimale udmålingsgrundlag for YJ-lånet forhøjes fra 7 mio. kr. til 15 mio. kr.
- Udmålingsprocenten for lånet forhøjes fra 15 til 20. Samtidig indføres et bundfradrag i udmålingsgrundlaget på 500.000 kr. (»stuehusfradrag«).
- Det maksimale YJ-lån forhøjes som følge af disse ændringer fra 1.050.000 kr. i den gældende § 5-ordning til 2,9 mio. kr. i den foreslåede nye ordning.
- Statsafgiften (risikopræmien) af YJ-lånet ændres fra 1 pct. p.a. af den del af lånets restgæld, der ligger over 500.000 kr., til 0,75 pct. p.a. af hele lånets restgæld.
- Der bliver mulighed for at yde YJ-lånet som et 20-årigt nominelt forrentet lån.

Det er hensigten at anvende den eksisterende hjemmel i lovens § 13, stk. 8, for ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri til at fastsætte nærmere regler om konvertering af lån til nye lån til på tilsvarende vis at tillade flere lånetyper ved konvertering af lån ydet i henhold til lovens § 5 og § 10, jf. § 5, hvortil der ikke længere ydes ydelsestilskud eller ikke er ydet ydelsestilskud. Det er ligeledes hensigten at anvende de tilsvarende hjemler vedrørende de tidligere yngre jordbruger-ordninger, jf. lovens § 32, nr. 5, og lovens § 33, nr. 3, til på tilsvarende vis at tillade flere lånetyper ved konvertering af lån, hvortil der ikke længere ydes ydelsestilskud, til nye lån.

Det foreslås endvidere, at ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri får mulighed for at tillade, at YJ-lånet, når særlige omstændigheder taler derfor, får en placering ud over 95 pct. af ejendommens handelsværdi. Sådanne særlige omstændigheder kan foreligge, hvor YJ-bedriften indgår i et driftsfællesskab med andre jordbrugsbedrifter. Det vil i givet fald være en betingelse, at YJ-lånet sammenlagt opnår en placering inden for 95 pct. af handelsværdien på de ejendomme, der indgår i sambelåningen.

Bestemmelserne i den gældende lov om ydelsestilskud til lånet ophæves.

Hertil kommer, at det er hensigten, at egenkapitalkravets størrelse, der fastsættes ved bekendtgørelse, nedsættes fra 7,5 pct. af udmålingsgrundlaget, dog 15 pct. af den del af udmålingsgrundlaget, der overstiger 7 mio. kr., til 7 pct. af hele det beløb, som lånet udmåles af. Ved uddannelse svarende til mindst grønt diplom nedsættes egenkapitalkravets størrelse fra 6 pct., dog 12 pct. af den del af udmålingsgrundlaget, der overstiger 7 mio. kr., til 5 pct. af hele det beløb, som

lånet udmåles af. Hvor udmålingsgrundlaget overstiger maksimum, jf. lovforslagets § 1, nr. 6, vil egenkapitalkravet blive beregnet i forhold til det mindste beløb af jordbrugsbedriftens handelsværdi minus 500.000 kr. og købesum for jordbrugsbedriften minus 500.000 kr.

Ansøgninger efter lovens § 6, stk. 1, er ikke omfattet af ændringerne i YJ-ordningen. Disse ansøgninger vil således blive behandlet efter regler som i lov om støtte til udvikling af landdistrikterne (landdistriktsstøtteloven), som affattet ved lov nr. 338 af 17. maj 2000. Af redaktionelle grunde har det imidlertid været nødvendigt at ombyrde bestemmelserne i lov nr. 338 af 17. maj 2000 om støtte til udvikling af landdistrikterne (landdistriktsstøtteloven).

5. Lovforslagets økonomiske konsekvenser for stat, amter og kommuner

Nedenfor er skitseret de statsfinansielle konsekvenser for statskassen ved en reform af den gældende § 5-YJ-ordning fra og med 1. januar 2004.

Der er taget udgangspunkt i en dynamisk model med følgende grundforudsætninger:

Udgangssituationen som i den gældende § 5-ordning med udbetaling af gennemsnitlig 350 nye YJ-lån p.a. i år 1, hvoraf de 20 pct. er til deltidsbrug og de resterende 80 pct. er til heltidsbrug. Antallet af heltidsbrug forudsættes reduceret med 3,8 pct. årligt svarende til den forventede strukturudvikling. Antallet af deltidsbrug antages at udgøre konstant 70 deltidsbrug i hele budgetperioden 2004-2007.

Udmålingsgrundlaget for lånet er i udgangssituationen det samme som det aktuelt opgjorte for 2000-ordningen. Ca. 30 pct. af ansøgningerne begrænses

her af det eksisterende loft for udmålingsgrundlaget for lånet på 7 mio. kr.

De gennemsnitlige lånestørrelser forudsættes i forlængelse heraf årligt at øges med 2 pct. Skønnet bygger dels på de hidtidige erfaringer under 2000-ordningen, dels på forventningerne til den fortsatte strukturudvikling.

I den foreslåede nye § 5-YJ-ordning hæves loftet for det maksimale beløb, YJ-lånet udmåles af, til 14,5 mio. kr. og udmålingsprocenten for YJ-lånet til 20 pct. Dette skønnes alt andet lige at medføre en stigning i det gennemsnitlige YJ-lån på ca. 30 pct. i år 1 (2004). Samtidig skønnes en nedsættelse af egenkapitalkravet med 0,5 procentpoint at muliggøre etablering på større ejendomme. Dette medvirker til at forøge udmålingsgrundlaget og dermed det gennemsnitlige lånebeløb. Effekten skønnes at bidrage med ca. 90.000 kr. i det gennemsnitlige lånebeløb. Det gennemsnitlige lån forventes at ville udgøre ca. 1.120.000 kr. i år 1 (2004).

På baggrund af erfaringerne med YJ-ordningen i de seneste ca. 15 år er der indlagt en forudsætning om en tabsprocent på 1 pct. af porteføljens primobeholdning, hvor statsgarantien bliver gjort gældende. Endvidere er herudover forudsat 1 pct. ekstraordinære indfrielse/afdrag p.a., som ikke medfører tab for statskassen.

De statsfinansielle konsekvenser ved iværksættelse af den nye § 5-YJ-ordning og lukning af den gældende § 5-YJ-ordning pr. 1/1 2004 skønnes herefter at være følgende:

Statsfinansielle konsekvenser af den foreslåede nye § 5-YJ-ordning:

Mio. kr.	2004	2005	2006	2007
Garantiindfrielse	1,0	3,9	7,6	11,0
Indtægt risikopræmie	1,5	4,3	7,0	9,4
Udgift i alt	-0,5	-0,4	0,6	1,6

Statsfinansielle konsekvenser af den foreslåede nye § 5-YJ-ordning og lukning af den gældende § 5-YJ-ordning:

Mio. kr.	2004	2005	2006	2007
Udgift i alt vedr. den foreslåede nye § 5-YJ-ordning	-0,5	-0,4	0,6	1,6
Budgetforbedring ved den foreslåede lukning af den gældende § 5-YJ-ordning	2,3	10,2	17,5	24,2
Budgetforbedring i alt	2,8	10,6	16,9	22,6

Nettoudgifterne til den foreslåede nye § 5-ordning forventes i øvrigt at stabilisere sig på ca. 5 mio. kr. i 2011.

Lovforslaget skønnes ikke at have økonomiske konsekvenser for amter og kommuner.

6. Lovforslagets administrative konsekvenser for stat, amter og kommuner

Lovforslaget skønnes at have positive administrative konsekvenser for staten, idet der ikke længere skal foretages kontrol af realkreditinstitutternes opkræv-

ninger af ydelsestilskud og føres tilskudsregistre til dokumentation for afholdte udgifter til tilskud over for Europa-Kommissionen. Der er dog et afløb på allerede ydede lån med ydelsestilskud i ca. 7 år, samt fremtidigt ydede suppleringslån med ydelsestilskud efter 1995-ordningen. Den administrative besparelse, der kan anslås til 0,6 årsværk, vil først slå fuldt ud igennem om mindst 7 år. På tilskudsadministrationen i Finansstyrelsen forventes i årene 2004-07 som følge af lovforslaget følgende besparelser (årsværk):

2004	2005	2006	2007
0,2	0,2	0,3	0,4

Lovforslaget skønnes ikke at have administrative konsekvenser for amter og kommuner.

7. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget skønnes, jf. rapporten fra arbejdsgruppen vedrørende YJ-ordningen, at have følgende er-

hvervsøkonomiske konsekvenser for de yngre jordbrugere ved en effektiv lånerente i forbindelse med statsgarantien på 5 pct. p.a. og en alternativ rente på 10 pct. p.a. opgjort ud fra den beregnede nutidsværdi af de to § 5-YJ-ordninger på tilsagnstidspunktet for YJ-lånet:

	Beløb i kr.				
Handelsværdi	3.000.000	5.000.000	7.000.000	10.000.000	15.000.000
Udmålingsbeløb for lånet	2.500.000	4.500.000	6.500.000	9.500.000	14.500.000
Max. lånebeløb	500.000	900.000	1.300.000	1.900.000	2.900.000
YJ-lånets rente (pct. p.a.)	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Administrationsbidrag	0,60	0,60	0,60	0,60	0,60
Risikopræmie (pct. p.a.)	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75
Skattesats	0,42	0,42	0,42	0,42	0,42
Alternativ rente i pct. p.a.	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
Værdi af garanti i den foreslåede nye § 5-ordning	64.589	116.260	167.931	245.437	374.615
Værdi af garanti og tilskud i den gældende § 5-ordning	134.698	210.461	249.734	249.734	249.734

Ved en alternativ rente på 10 pct. p.a. vil den foreslåede nye § 5-ordning være mindre fordelagtig set ud fra en snæver erhvervsøkonomisk betragtning hos den yngre jordbruger ved førstegangsetablering på bedrifter til mindre end 10 mio. kr., derefter vil den nye § 5-ordning være mere fordelagtig end den gældende § 5-ordning.

Det skal bemærkes, at opgørelsen er meget afhængig af udviklingen i forskellen mellem renten på YJ-lånet og på den alternative rente på finansieringen.

Hertil kommer imidlertid fordele i den foreslåede nye § 5-YJ-ordning, som ikke direkte kan opgøres erhvervsøkonomisk, nemlig mulighederne for bedre langsigtet finansiering af jordbrugsbedriften i etableringssituationen, anvendelse af flere låntyper og ved

i en vækstsituation ved supplerende lån at kunne fortsætte belåningen med statsgaranti. Endelig som følge af de større statsgaranterede lån mulighed for at etablere sig på bedrifter med større arbejdskraftbehov og dermed flere ansatte, hvilket bedre giver de unge jordbrugere mulighed for et arbejds- og familieliv svarende til den øvrige del af den erhvervsaktive del af befolkningen.

I nedenstående tabel er vist forskellen af værdien af statsgarantien i den foreslåede § 5-ordning i forhold til den gældende § 5-ordning. Opgørelsen er som i tabellen ovenfor og foretaget ved en effektiv lånerente i forbindelse med statsgarantien på 5 pct. p.a. og en alternativ rente på 10 pct. p.a. opgjort ud fra den beregnede nutidsværdi.

	Beløb i kr.				
Handelsværdi	3.000.000	5.000.000	7.000.000	10.000.000	15.000.000
Værdi af garanti i den foreslåede nye § 5-ordning	64.589	116.260	167.931	245.437	374.615
Værdi af garanti i den gældende § 5-ordning	58.909	98.182	137.455	137.455	137.455

Værdien af statsgarantien er, som det ses af tabellen, ved alle etableringer på bedrifter til over 3 mio. kr. større i den foreslåede nye § 5-ordning end i den gældende § 5-ordning.

Værdien af statsgarantien er i § 6, stk. 1-ordningen, der ikke ændres ved dette lovforslag, men videreføres uændret, den samme som i den gældende § 5-ordning. Også over for § 6, stk. 1-ordningen er værdien af statsgarantien i den foreslåede nye § 5-ordning således større ved alle etableringer på bedrifter til over 3 mio. kr.

Selv om den foreslåede § 5-ordning således sammenlignet med § 6, stk. 1-ordningen er økonomisk mere fordelagtig, kan det ikke udelukkes, at enkelte yngre jordbrugere, som kunne indgive ansøgning efter § 5, alligevel vil vælge at indgive ansøgning efter § 6, stk. 1. Det kunne i givet fald dreje sig om jordbrugere, der etablerer sig på mindre jordbrugsbedrifter, der dog har et arbejdskraftbehov på mindst 833 timer pr. år. Ved førstegangsetablering på en bedrift til 3 mio. kr. vil værdien af garantien i den foreslåede nye § 5-ordning, således under de anførte forudsætninger kun være 5.680 kr. større omregnet til nutidsværdi end ved ansøgning om lån efter § 6, stk. 1. Hertil kommer dog

fordele ved at ansøge efter den foreslåede § 5-ordning i form af mulighed for valg af flere låntyper.

Mens yngre jordbrugere, der opfylder betingelserne i § 5-ordningen ved at vælge et ansøgningstidspunkt senere end 10 måneder efter overtagelsen af jordbrugsbedriften, kan ansøge efter § 6, stk. 1-ordningen, vil ansøgere som alene opfylder betingelserne efter lovens § 6, stk. 1, ikke kunne blive § 5-ansøgere (førstegangsetablerede).

Lovforslaget skønnes ikke at have administrative konsekvenser for jordbrugserhvervene.

Lovforslaget skønnes at medføre administrative lettelser i de realkreditinstitutter, der yder YJ-lån, idet der ikke længere skal foretages beregninger over hvor stort et ydelsestilskud, der skal fratrækkes på terminslåneopkrævningen.

8. Lovforslagets administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget skønnes ikke at have administrative konsekvenser for borgerne.

9. Lovforslagets miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget skønnes ikke at have miljømæssige konsekvenser.

10. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder statsstøtte og skal notificeres over for EU. Lovforslaget er notificeret over for EU-Kommissionen den 28. juli 2003, og EU-Kommissionen har godkendt den planlagte ændring af YJ-ordningen den 17. september 2003.

Statsstøtten består i den fordel lovforslaget giver den enkelte yngre jordbruger for at kunne opnå en særlig gunstig finansiering ved et realkreditlån i forhold til andre jordbrugere, der skal finansiere det samme beløb ved at optage lån i f.eks. et pengeinstitut.

Som det fremgår af redegørelsen vedrørende de erhvervsøkonomiske konsekvenser, er rentefordelen - opgjort som nutidsværdi ved et realkreditlån til ca. 5 ¼ pct. p.a. (incl. en risikopræmie på 0,75 pct. p.a.) og et pengeinstitutlån til en alternativ rente på 10 pct. p.a. ved førstegangsetablering på en jordbrugsbedrift til 3 mio. kr. - ca. 65.000 kr. stigende til ca. 375.000 kr. ved førstegangsetablering på en jordbrugsbedrift til 15 mio. kr. regnet over hele lånets 20-årige løbetid.

Ved en alternativ rente på 8,5 pct. p.a. er de tilsvarende beløb ca. 33.000 kr. og ca. 193.000 kr.

Yngre jordbruger-ordningen indgår i det danske landdistriktsprogram, der er udarbejdet i henhold til Landdistriktsforordningen og godkendt af Europa-Kommissionen.

11. Høring

Lovforslaget har været forelagt Amdtsrådsforeningen i Danmark, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Danmarks Landbougdom, Dansk Erhvervsfrugtavl, Dansk Erhvervsgartnerforening, Dansk Landbrug, Dansk Planteskoleejerforening, Dansk Skovforening, Det Økologiske Fødevareråd, DLR Kredit, Finansministeriet, Foreningen for Danske Landbrugsskoler, Foreningen af Registrerede Revisorer, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Indenrigs- og Sundhedsministeriet, Jordbrugsakademikernes Forbund, Justitsministeriet, Kommunernes Landsforening, Landbrugsraadet, Landdistrikternes Fællesråd, Landsorganisationen i Danmark, Miljøministeriet, Nykredit, Nordea Realkreditaktieselskab, Realkredit Danmark, Realkreditrådet, Rigsrevisionen, Danske Småøer, Skatteministeriet, Specialarbejderforbundet i Danmark, Økologisk Landsforening og Økonomi- og Erhvervsministeriet.

Vurdering af konsekvenser af lovforslaget

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner.	Lovforslaget skønnes at medføre en væsentlig budgetforbedring for staten.	Ingen.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner.	Lovforslaget skønnes at medføre administrative lettelser for staten i og med, at ydelsestilskuddet til lånet afskaffes.	Ingen.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet.	Lovforslaget skønnes at give bedre muligheder for den langsigtede finansiering af jordbrugsbedriften i etableringssituationen.	Lovforslaget skønnes at medføre mindreindtægter for jordbrugsbedrifterne, idet tilskuddet til lånet afskaffes.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet.	Lovforslaget skønnes at medføre en administrativ lettelse i de realkreditinstitutter, der yder YJ-lån, idet der ikke længere skal foretages beregninger over, hvor stort et ydelsestilskud, der skal fratrækkes på terminslåneopkrævningen.	
Miljømæssige konsekvenser.	Ingen.	
Administrative konsekvenser for borgerne.	Ingen.	
Forholdet til EU-retten.	Lovforslaget indeholder bestemmelser om statsstøtte og skal notificeres over for EU. Lovforslaget er notificeret over for EU-Kommissionen den 28. juli 2003, og EU-Kommissionen har godkendt den planlagte ændring af YJ-ordningen den 17. september 2003. Yngre jordbruger-ordningen indgår i det danske landdistriktsprogram, der er udarbejdet i henhold til Landdistriktsforordningen og godkendt af EU-Kommissionen.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Den foreslåede ændrede affattelse af § 4 kan deles op i to elementer. Det ene element udgøres af ansøgninger efter lovens § 5. Det andet element udgøres af ansøgninger efter lovens § 6, stk. 1. For sidstnævnte ansøgninger er der alene tale om redaktionelle ændringer som følge af, at det lovteknisk har været nødvendigt med en større omredigering for at udskille § 5-ordningen, som alene er den af YJ-ordningerne, hvor der foretages egentlige ændringer ved dette lovforslag.

Den foreslåede ændrede affattelse af § 5-delen bygger på, at YJ-etableringerne, bl. a. på grund af struktur- og prisudviklingen for jordbrugsbedrifter, sker på større og større bedrifter. Rapporten fra arbejdsgrup-

pen vedrørende YJ-ordningen indikerer, at dette er en tendens, der vil fortsætte i de kommende år. Det er derfor skønnet vigtigt at basere § 5-YJ-ordningen på væsentligt større statsgarantier for lån bl.a. med henblik på at styrke den yngre jordbruger i etableringssituationen ved, at vedkommende opnår en større grad af finansiering af ejendommen ved realkreditlån og derved en billigere finansiering end, hvis denne del af finansieringen alene skulle ske ved f. eks. pengeinstitutfinansiering.

Som en konsekvens af den større vægning af statsgarantidelen er det fundet nødvendigt at foreslå ophævelse af § 5-YJ-ordningens tilskudsdel.

Det er endvidere fundet rimeligt, at de yngre jordbrugere ved en risikopræmie - som i den gældende YJ-ordning - er med til at finansiere statens udgifter i forbindelse med tab på garantier. Risikopræmiens beregning ændres for ansøgninger efter § 5 fra 1 pct. p.a.

af den del af det oprindelige låns restgæld, der overstiger 500.000 kr., i den gældende ordning, til at udgøre 0,75 pct. p.a. af hele lånets restgæld. Risikopræmien vil for kontantlåns vedkommende blive beregnet på grundlag af lånets kontantrestgæld og for obligationslåns vedkommende på grundlag af lånets obligationsrestgæld. Den ændrede beregning vil give et lidt højere provenu for staten og medføre en mere enkel beregning af risikopræmien og dermed en administrativ letelse for de realkreditinstitutter, der yder YJ-lån.

Risikopræmien i forbindelse med YJ-lånet er hidtil blevet benævnt statsafgiften. Risikopræmie er imidlertid fundet at være en mere præcis betegnelse, idet der foreligger en modydelse fra statens side over for borgeren, nemlig ydelse af en garanti.

Den foreslåede nye YJ-ordning vedrører som anført alene ansøgninger, der indgives i forbindelse med førstegangsetableringen (ansøgninger efter lovens § 5) og suppleringslån til lån, der ydes efter lovens § 5.

Den foreslåede nye ordning vedrører således ikke ansøgninger fra yngre jordbrugere, der har førstegangsetableret sig på et tidligere tidspunkt (ansøgninger efter lovens § 6, stk. 1).

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger.

Til nr. 2 og 3

Der er alene tale om redaktionelle ændringer.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til nr. 1 og til de almindelige bemærkninger.

Til nr. 4

§ 6, stk. 5, vedrører overgangsordningen i forbindelse med iværksættelse af 2000-ordningen, og ansøgning om at blive omfattet af overgangsordningen skulle være indgivet til Finansstyrelsen senest den 31. december 2001, jf. den gældende lovs § 16, stk. 2. Bestemmelsen foreslås ophævet, da der ikke længere kan indgives ansøgning efter § 6, stk. 5.

Til nr. 5

Den foreslåede affattelse af § 7, stk. 1, er en konsekvens af, at lov om Dansk Landbrugs Realkreditfond er ophævet pr. 1. juli 2000, og Dansk Landbrugs Realkreditfond, nu DLR Kredit, herefter er et realkreditinstitut og omfattet af realkreditloven. Efter aftale mellem Fødevarerministeriet og DLR Kredit, Nykredit, Nordea Realkreditaktieselskab og Realkredit Danmark yder disse 4 realkreditinstitutter YJ-lån.

Til nr. 6

Ad. § 9, stk. 1.

Den ændrede affattelse bygger på anbefalingerne fra arbejdsgruppen vedrørende § 5-YJ-ordningen.

Udmålingsprocenten forhøjes i forhold til den gældende § 5-ordning fra 15 til 20. Samtidig indføres et bundfradrag ved udmålingen af lånet på 500.000 kr. for at afbøde effekten af støtte til boligkøb i forbindelse med etableringen på en jordbrugsbedrift. Det maksimale udmålingsgrundlag forhøjes fra 7 mio. kr. til 15 mio. kr.

Med den ændrede affattelse forhøjes det maksimale statsgaranterede YJ-lån, der kan udmåles i forbindelse med ansøgninger, der indgives efter lovens § 5, fra 1.050.000 kr. i den gældende YJ-ordning til 2,9 mio. kr. i den foreslåede.

Ad. § 9, stk. 2.

Der er alene tale om en redaktionel ændring.

Ad. § 9, stk. 3.

Sidste pkt. er nyt og indsat på baggrund af anbefaling fra arbejdsgruppen vedrørende § 5-YJ-ordningen. Det er hensigten, at ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri vil fastsætte regler om, at YJ-lånet kan ydes efter flere af de gængse låneformer på realkreditmarkedet med løbetid på 20 år (dog undtaget stående lån, indekslån o. lign. samt udlandslån, dog skal lån i euro være muligt). Inden for de lånetyper, der vil kunne anvendes til ydelse som YJ-lån, vil lånene alene kunne afdrages efter annuitetsprincippet.

Som følge af at der efter § 5-YJ-ordningen skal kunne anvendes flere lånetyper, er kravet i den gældende lovs § 9, stk. 2, 1. pkt., om at lånet skal være et kontantlån, fjernet.

Ad. § 9, stk. 4.

Der er alene tale om en redaktionel ændring.

Ad. § 9, stk. 5.

Sidste pkt., der alene vedrører lån ydet efter § 5-ordningen, er nyt. Det er hensigten, at ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri i særlige tilfælde kan tillade, at YJ-lånet placeres ud over 95 pct. af den kontante handelsværdi af den af den yngre jordbruger ejede ejendom. En sådan tilladelse vil kunne opnås, hvis den yngre jordbruger indtræder i et driftsfællesskab mellem selvstændige jordbrugsbedrifter. Det vil være en betingelse, at YJ-lånets placering samlet set ikke bliver forringet, og at YJ-lånet blandt den kontante handelsværdi af de ejendomme, som YJ-lånet får pant i, samlet ligger inden for 95 pct. af den kontante handelsværdi.

Til nr. 7

Den foreslåede ændrede affattelse er en konsekvens af ændringen af § 9, stk. 5.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til nr. 6, ad § 9, stk. 5.

Til nr. 8-13

De foreslåede ændringer er konsekvensændringer som følge af, at det under nr. 1 foreslås, at der ikke længere ydes tilskud til betaling af ydelserne på YJ-lånet i forbindelse med § 5-ordningen.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til nr. 1.

Til § 2

Ad. § 2, stk. 1.

Loven træder ifølge lovforslaget i kraft den 1. januar 2004. Lovforslaget er notificeret over for EU-Kommissionen den 28. juli 2003, og EU-Kommissionen har godkendt den planlagte ændring af YJ-ordningen den 17. september 2003.

Ad. § 2, stk. 2.

Jordbrugere, der ved den foreslåede lovs ikrafttræden har ansøgt om eller fået bevilget statsgaranti for lån, herunder evt. med ydelsestilskud, efter lov om støtte til udvikling af landdistrikterne (landdistriktsstøtteloven), som affattet ved lov nr. 338 af 17. maj 2000, er ikke omfattet af den foreslåede lov.

Endvidere bliver jordbrugere, der har ansøgt om eller fået bevilget statsgaranti for lån efter 1985-, 1990- og 1995-ordningerne ikke omfattet af den foreslåede lovs bestemmelser, jf. § 30 i lov nr. 338 af 17. maj 2000 om støtte til udvikling af landdistrikterne (landdistriktsstøtteloven).

Ad. § 2, stk. 3.

Ifølge bestemmelsen skal ansøgere, der ved ikrafttrædelsen af den foreslåede lov, har ansøgt om eller fået bevilget lån og ydelsestilskud efter lov nr. 338 af 17. maj 2000 om støtte til udvikling af landdistrikterne (landdistriktsstøtteloven) i givet fald også ansøge om supplerende lån efter bestemmelserne i lov om støtte til udvikling af landdistrikterne (landdistriktsstøtteloven), som affattet ved lov nr. 338 af 17. maj 2000.

Ifølge bestemmelsen skal ansøgere, der har ansøgt om eller fået bevilget statsgaranti for lån og ydelsestilskud efter overgangsordningen (fra lov nr. 397 af 14. juni 1995 om statsgaranti og ydelsestilskud ved lån til yngre jordbrugere til lov nr. 338 af 17. maj 2000 om støtte til udvikling af landdistrikterne (landdistriktsstøtteloven) i givet fald også ansøge om supplerende lån efter bestemmelserne i lov om støtte til udvikling af landdistrikterne (landdistriktsstøtteloven), som affattet ved lov nr. 338 af 17. maj 2000.

Ad. § 2, stk. 4.

Ifølge bestemmelsen forbliver regler udstedt i medfør af kapitel 3 i lov om støtte til udvikling af landdistrikterne (landdistriktsstøtteloven), som affattet ved lov nr. 338 af 17. maj 2000, fortsat i kraft for lån og tilskud bevilget inden tidspunktet for ikrafttræden af den foreslåede lov. Det drejer sig om bekendtgørelse nr. 426 af 23. maj 2001, som ændret ved bekendtgørelse nr. 988 af 3. december 2001, bekendtgørelse nr. 1105 af 20. december 2001 og bekendtgørelse nr. 1112 af 13. december 2002 om støtteordning for yngre jordbrugere.

Bilag 1

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov nr. 338 af 17. maj 2000 om støtte til udvikling af landdistrikterne (landdistriktsstøtloven), som ændret ved § 46 i lov nr. 145 af 25. marts 2002 og § 4 i lov nr. 967 af 4. december 2002, foretages følgende ændringer:

1. § 4 affattes således:

§ 4. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri yder statsgaranti for lån i Dansk Landbrugs Realkreditfond og for lån i institutter, der er godkendt efter reglerne i realkreditloven, til jordbrugere, der opfylder betingelserne i §§ 5, 6 og 10.

Stk. 2. Ministeren yder tilskud til betaling af den del af ydelserne, der vedrører 75 pct. af lånet ydet efter § 9, jf. § 5. Den tilskudsberettigede del af lånet kan dog ikke overstige 500.000 kr.

Stk. 3. Tilskuddets andel af de ydelser, der vedrører den tilskudsberettigede del af lånet, jf. stk. 2, udgør

- 1) 100 pct. i de første 16 kvartårsterminer af lånets løbetid,
- 2) 75 pct. i den 17. til 20. kvartårstermin af lånets løbetid,
- 3) 50 pct. i den 21. til 24. kvartårstermin af lånets løbetid og
- 4) 25 pct. i den 25. til 28. kvartårstermin af lånets løbetid.

Stk. 4. I lånets løbetid betaler låntager en afgift på 1 pct. p. a. af restgælden på den del af lånet ydet efter § 9, jf. §§ 5 og 6, der overstiger 500.000 kr. I lånets løbetid betaler låntager en afgift på 1 pct. p.a. af restgælden af supplerende lån ydet efter § 9, jf. § 10. Ministeren fastsætter nærmere regler om opkrævning af afgiften.

Stk. 5. Afgiften, jf. stk. 4, tilfalder statskassen.

»§ 4. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri yder statsgaranti for realkreditlån til jordbrugere, der opfylder betingelserne i § 5 og § 10, jf. § 5. Ministeren yder endvidere statsgaranti for realkreditlån til jordbrugere, der opfylder betingelserne i § 6 og § 10, jf. § 6.

Stk. 2. I lånets løbetid betaler låntagere, der opnår statsgaranti for realkreditlån efter stk. 1, 1. pkt., en risikopræmie på 0,75 pct. p. a. af lånets restgæld.

Stk. 3. I lånets løbetid betaler låntagere, der opnår statsgaranti for realkreditlån efter stk. 1, 2. pkt., en risikopræmie på 1 pct. p.a. af restgælden på den del af lånet ydet efter § 9, stk. 2, der overstiger 500.000 kr. I lånets løbetid betaler de i 1. pkt. nævnte låntagere dog en risikopræmie på 1 pct. p.a. af hele restgælden på supplerende lån ydet efter § 9, stk. 2, jf. § 10.

Stk. 4. Den i stk. 2 og 3 omhandlede risikopræmie tilfalder statskassen.

Stk. 5. Ministeren fastsætter nærmere regler om opkrævning af risikopræmien.

Stk. 6. Jordbrugere, der har fået bevilget statsgaranti for realkreditlån efter stk. 1, 1. pkt., kan ikke indgive ansøgning om statsgaranti for realkreditlån efter stk. 1, 2. pkt.«

Gældende formulering

§ 5. Statsgaranti efter § 4, stk. 1, ydes for lån til jordbrugere, der første gang etablerer sig som selvstændige jordbrugere og under 40 år, jf. stk. 6.

Stk. 2. ---

§ 6. Statsgaranti efter § 4, stk. 1, ydes for lån til jordbrugere, der tidligere har etableret sig som selvstændige jordbrugere og er under 40 år.

Stk. 2. ---

§ 6. Statsgaranti efter § 4, stk. 1, ydes for lån til jordbrugere, der tidligere har etableret sig som selvstændige jordbrugere og er under 40 år.

Stk. 2. Det er en betingelse for statsgaranti for lån efter stk. 1, at jordbrugeren er ejer af en jordbrugsbedrift, herunder en anpart på mindst 20 pct. af en jordbrugsbedrift, og at betingelserne i § 5, stk. 2, nr. 2-6, og § 5, stk. 3, er opfyldt. Betingelserne i § 5, stk. 4, skal være opfyldt i hele lånets løbetid.

Stk. 3. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan, når særlige omstændigheder taler derfor, gøre undtagelse fra betingelserne i § 5, stk. 2, nr. 2 og 6, og § 5, stk. 4.

Stk. 4. Udmålingsgrundlaget for statsgaranti for lån efter stk. 1, er den konstaterede handelspris for jordbrugsbedriften omregnet til kontant handelspris, jf. § 8, stk. 1, 1. pkt. Den kontante handelspris reduceres med værdien af nettoreduktioner af værdien af de erhvervede aktiver fra erhvervelsestidspunktet og indtil 12 måneder forud for ansøgningstidspunktet og korrigeres for værdien af ændringer i jordbrugsbedriftens erhvervsaktiver foretaget af ansøger inden for de sidste 12 måneder forud for ansøgningstidspunktet. Udmålingsgrundlaget kan dog ikke overstige en efter reglerne i § 8 fastsat kontantværdi af jordbrugsbedriften. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om korrektion af den kontante handelspris og om opgørelse af kontantværdi.

Stk. 5. Ministeren yder tilskud som nævnt i § 4, stk. 2, hvis betingelsen i stk. 1-3 er opfyldt, og jordbrugeren var etableret som selvstændig jordbruger den 31. december 1999.

Lovforslaget

2. I § 5, stk. 1, ændres »§ 4, stk. 1« til: »§ 4, stk. 1, 1. pkt.«

3. I § 6, stk. 1, ændres »§ 4, stk. 1« til: »§ 4, stk. 1, 2. pkt.«

4. § 6, stk. 5, ophæves.

Bilag til f. t. l. vedr. støtte til udvikling af landdistrikterne

Gældende formulering

§ 7. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan træffe aftale med Dansk Landbrugs Realkreditfond og med et eller flere institutter, der er godkendt efter reglerne i realkreditloven om, at Dansk Landbrugs Realkreditfond og det eller de af aftale omfattede institutter yder lån efter denne lov mod statsgaranti, jf. §§ 5, 6 og 10 samt § 13, stk. 8.

Stk. 2. ---

§ 9. Lånet udgør 15 pct. af udmålingsgrundlaget, dog højst af 7.000.000 kr. Ansøger er dog ikke forpligtet til at ansøge om maksimalt lån.

Stk. 2. Lånet ydes som et 20-årigt nominelt forrentet kontantlån og afdrages efter annuitetsprincippet. I ydelsen indgår et administrationsbidrag.

Stk. 3. Lånet skal sikres ved oprykkende pantet i jordbrugerens ejendom efter de bestående pantehæftelser, således at lånet i forbindelse med restgælden på disse pantehæftelser får pantesikkerhed inden for 95 pct. af ejendommens kontantværdi, jf. § 8, stk. 1.

Stk. 4. Ved lån efter denne lov behøver alene den, til hvem lånet ydes, at være påført pantebrevet som debitor.

Lovforslaget

5. § 7, stk. 1, affattes således:

»Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan træffe aftale med et eller flere realkreditinstitutter om, at instituttet yder lån efter denne lov mod statsgaranti, jf. §§ 5, 6 og 10 samt § 13, stk. 8.«

6. § 9 affattes således:

»§ 9. Lån til jordbrugere, der opnår statsgaranti efter § 5, udgør 20 pct. af den del af udmålingsgrundlaget, der overstiger 500.000 kr. Lånet kan dog højst udmåles af 14.500.000 kr. Ansøger er ikke forpligtet til at ansøge om maksimalt lån.

Stk. 2. Lån til jordbrugere, der opnår statsgaranti efter § 6, udgør 15 pct. af udmålingsgrundlaget, dog højst af 7.000.000 kr. Ansøger er ikke forpligtet til at ansøge om maksimalt lån.

Stk. 3. Lån efter stk. 1 ydes som et 20-årigt nominelt forrentet lån og afdrages efter annuitetsprincippet. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri fastsætter nærmere regler om ydelse af lån efter 1. pkt.

Stk. 4. Lån efter stk. 2 ydes som et 20-årigt nominelt forrentet kontantlån og afdrages efter annuitetsprincippet.

Stk. 5. Lånene skal sikres ved oprykkende pantet i jordbrugernes ejendomme efter de bestående pantehæftelser, således at lånene i forbindelse med restgælden på disse pantehæftelser får pantesikkerhed inden for 95 pct. af ejendommenes kontantværdi, jf. § 8, stk. 1. Ministeren kan, når særlige omstændigheder taler derfor, tillade, at lån ydet på grundlag af statsgaranti efter § 5 og § 10, jf. § 5, opnår pantesikkerhed ud over 95 pct. af ejendommenes kontantværdi.

Stk. 6. Ved lån efter denne lov behøver alene den, til hvem lånet ydes, at være påført pantebrevet som debitor.«

Gældende formulering

§ 11. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan tillade, at lånet rykker tilbage for lån til finansiering af investeringer i ejendommen og dens drift. Efter tilbagerykning skal lånet have pantsikkerhed inden for 95 pct. af ejendommens kontantværdi, jf. § 8, stk. 1.

§ 13. Lånet kan til enhver tid indfries helt eller delvis.

Stk. 2. Lånet forfalder til indfrielse ved ejerskifte, jf. dog § 14.

Stk. 3. Lånet skal nedbringes forholdsmæssigt, hvis en låntager afhænder en andel af den belånte ejendom.

Stk. 4. Lånet skal nedbringes forholdsmæssigt, hvis ejendommens kontantværdi, jf. § 8, stk. 1, nedbringes ved salg af en del af ejendommen. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri fastsætter nærmere regler herom.

Stk. 5. Ministeren kan bestemme, at lånet forlanges indfriet, hvis betingelserne i § 5; stk. 4, ikke længere er opfyldt, samt hvis betingelser stillet i forbindelse med ydelse af statsgarantien eller i forbindelse med ydelse af lånet ikke opfyldes. Ministeren kan endvidere bestemme, at lånet forlanges indfriet, hvis det er overtaget af låntagerens ægtefælle eller samlever eller et selskab i henhold til § 14 og betingelserne herfor ikke længere er opfyldt.

Stk. 6. Ministeren kan, hvis låntageren har givet urigtige eller vildledende oplysninger eller fortiet oplysninger af betydning for afgørelser, der træffes vedrørende garanti, lån og tilskud, bestemme, at lånet forlanges indfriet.

Stk. 7. ---

Lovforslaget

7. I § 11 indsættes som 3. pkt.:

»Ministeren kan, når særlige omstændigheder taler derfor, tillade, at lån ydet på grundlag af statsgaranti efter § 5 og § 10, jf. § 5, opnår pantsikkerhed ud over 95 pct. af ejendommens kontantværdi.«

8. I § 13, stk. 6, ændres »garanti, lån og tilskud« til: »garanti og lån«.

Gældende formulering

§ 14. Erhverver låntagerens efterlevende ægtefælle adkomst på den belånte ejendom ved overtagelse til hensidde i uskiftet bo eller ved arv, eller erhverver den efterlevende samlever adkomst på den belånte ejendom ved arv, kan ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri tillade, at lånet overtages af ægtefællen eller samleveren. I den forbindelse ophører tilskuddet til betaling af ydelser på lån ydet efter § 9, jf. § 5, og § 9, jf. § 6, stk. 5.

Stk. 2. ---

§ 15. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan, hvis lånet forlanges indfriet efter § 13, stk. 5, 1. pkt., eller § 13, stk. 6 og 7, bestemme, at tilskuddet skal tilbagebetales.

§ 16. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om ansøgning m.v. efter loven og om administrationen af de i loven omhandlede ordninger, herunder regler om, at udbetaling af støtte efter loven skal ske til en af ansøger anvist konto i et pengeinstitut.

Stk. 2. Ansøgning om tilskud efter § 6, stk. 5, skal være indgivet til Finansstyrelsen senest den 31. december 2001.

§ 22. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan bestemme, at ydede tilskud, der skal tilbagebetales, jf. § 3, stk. 2, og § 15, skal tilbagebetales med tillæg af renter.

Stk. 2. ---

Lovforslaget

9. § 14, stk. 1, 2. pkt., ophæves.

10. § 15 ophæves.

11. § 16, stk. 2, ophæves.

12. I § 22, stk. 1, udgår »og § 15,«.

Gældende formulering

§ 23. Told- og Skattestyrelsen kan inddrive statskassens tilgodehavende efter § 3, jf. § 22, og § 15, jf. § 22, samt efter indfrielse af en i medfør af kapitel 3 ydet statsgaranti med tillæg af renter og omkostninger. Told- og Skattestyrelsen kan inddrive skyldige beløb ved indeholdelse i løn m.v. hos den pågældende efter reglerne om inddrivelse af personlige skatter i kildeskatteloven.

Stk. 2. ----

Lovforslaget

13. I § 23, stk. 1, udgår »og § 15, jf. § 22,«.

Bilag 2

Folketingets forhandlinger vedrørende lov nr. 338 af 17. maj 2000 om støtte til udvikling af landdistrikterne (landdistriktsstøtteleven), som ændret ved § 46 i lov nr. 145 af 25. marts 2002 og § 4 i lov nr. 967 af 4. december 2002

Lov nr. 338 af 17. maj 2000

Lovforslag L54, Folketingsåret 1999-2000

Fremsat skr. 27/10 1999	A	1457
Lovforslag som fremsat	A	1399
1. behandling 20/11 1999	FF	1772
Betænkning 12/4 2000	B	550
2. behandling 2/5 2000	FF	7243
Tillægsbetænkning 3/5 2000	B	646
3. behandling 11/5 2000	FF	7788
Lovforslag som vedtaget	C	648

Lov nr. 145 af 25. marts 2002

Lovforslag L 66, Folketingsåret 2001-02

Fremsat skr. 30/1 2002	A	2050
Lovforslag som fremsat	A	1926
1. behandling 20/2 2002	FF	2305
Betænkning 1/3 2002	B	257
2. behandling 12/3 2002	FF	3017
ÆF uden for tillægsbet. nr. 2-3 18/3 2002	B	355
3. behandling 19/3 2002	FF	3624
Lovforslaget som vedtaget	C	46

Lov nr. 967 af 4. december 2002

Lovforslag L 24, Folketingsåret 2002-03

Fremsat skr. 2/10 2002	A	442
Lovforslag som fremsat	A	426
1. behandling 10/10 2002	FF	311
Betænkning 13/11 2002	B	28
2. behandling 21/11 2002	FF	1684
3. behandling 26/11 2002	FF	1857
Lovforslag som vedtaget	C	83

Til lovforslag nr. L 26. Skriftlig fremsættelse (8. oktober 2003)

Fødevarerministeren (Mariann Fischer Boel):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om støtte til udvikling af landdistrikterne (Ændring af støtteordningen for yngre jordbrugeres etablering).

(Lovforslag nr. L 26).

Lovforslaget fremsættes med henblik på ændring af støtteordningen for yngre jordbrugeres etablering (YJ-ordningen), for så vidt angår førstegangsetablering. Med lovforslaget foreslås det bl.a., at det maksimale udmålingsgrundlag for YJ-lånet forhøjes, således at det maksimale statsgaranterede lån stiger fra 1.050.000 kr. til 2.900.000 kr., at tilskuddet til betaling af ydelserne på lånet afskaffes, og at beregningen af risikopræmien for den af staten stillede garanti for lånet ændres.

Lovforslaget følger i stor udstrækning anbefalingerne i rapporten fra arbejdsgruppen vedrørende yngre jordbruger-ordningen.

Med henblik på at gennemføre anbefalingerne fra arbejdsgruppen foreslås bl.a.:

- at det maksimale udmålingsgrundlag for YJ-lånet forhøjes fra 7 mio. kr. til 15 mio. kr.,
- udmålingsgrundlaget for lånet reduceres med et stuehusfradrag på 500.000 kr.,
- udmålingsprocenten for lånet øges fra 15 pct. til 20 pct.,
- risikopræmien ændres fra 1 pct. p.a. af den del af lånet, der ligger ud over 500.000 kr. til at udgøre 0,75 pct. beregnet af hele lånets restgæld,
- anvendelse af lånetype gøres fleksibel.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslagets bemærkninger, tillader jeg mig at anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling i Folketinget.